

Luftfartsstyrelsens föreskrifter om kommersiell flygning med bemannad varmluftsballong;

Innehåll

1 kap. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	1
Inledande bestämmelser.....	1
Allmänt.....	3
Ansvarsförhållanden.....	4
2 kap. FLYGOPERATIVA BESTÄMMELSER.....	6
Driftövervakning.....	6
Flygförberedelser.....	8
Genomförande av flygning.....	10
Befälhavarens skyldigheter under och efter flygning.....	11
Prestanda.....	11
Instrument och övrig utrustning.....	11
Kommunikations- och navigeringsutrustning.....	12
Besättning.....	13
3 kap. UNDERHÅLLSTEKNISKA BESTÄMMELSER.....	15
Underhållsorganisation.....	15
Särskilda standard- och underhållskrav.....	17
Teknisk redovisning.....	19
Underhållshandbok och verkstadshandbok.....	19
4 kap. SÄRSKILDA VERKSAMHETSFORMER.....	20
Reklamflygning.....	20
Underskridande av minimiflyghöjd vid VFR-flygning.....	20
Fallskärmschoppning.....	20
5 kap. UNDANTAG.....	20
Övergångsbestämmelser.....	21
Bilaga 1 Ansökan om tillstånd till luftfart i förvärvssyfte med varmluftsballong.....	22

Luftfartsstyrelsens föreskrifter om kommersiell flygning med bemannad varmluftsballong;

beslutade den 11 maj 2007.

Luftfartsstyrelsen föreskriver med stöd av 18, 50, 84 och 92 §§ luftfartsförordningen (1986:171) följande.

1 kap. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter skall tillämpas när drifttillstånd utfärdas för luftfart i förvärvs- syfte med varmluftsballong, samt då verksamhet utövas enligt drifttillståndet.

Dessa föreskrifter gäller i tillämpliga delar även då ballongen används som förankrad ballong.

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>AIC:</i>	(Aeronautical Information Circular) meddelande med information som inte är kvalificerad för att ges ut som NOTAM eller tas in i AIP, men som har anknytning till flygsäkerhet, luftnavigation, tekniska, administrativa eller bestämmelsemässiga områden
<i>AIP:</i>	(Aeronautical Information Publication) publikation som ges ut av en stat eller på uppdrag av en stat och som innehåller varaktig information av betydelse för luftfarten
<i>besättningsmedlem:</i>	person, som av operatören utsetts att tjänstgöra ombord på luftfartyget under flygtid
<i>biträdande förare:</i>	förare med certifikat, som utan att vara befälhavare utför förartjänst på luftfartyg dock inte förare, som befinner sig ombord för att erhålla undervisning i flygning
<i>daglig tillsyn:</i>	föreskriven daglig tillsyn på luftfartyg som enligt tillverkarens anvisningar skall utföras minst 1 gång varje flygdygn
<i>driftfärdplan:</i>	befälhavarens/klararens detaljerade färdplanering före en förestående flygning

<i>drifthandbok:</i>	en handbok som innehåller styrande instruktioner för verksamheten vid en enhet som bedriver luftfartsverksamhet
<i>fjällområde:</i>	Med fjällområde avses ett område som avgränsas av koordinaterna 662430N/0234000E, 643500N/-0184000E, 623200N/015400E/, 610000N/0143300E och 600545N/0123000E, samt berörda delar av riksgränsen mot Norge och Finland
<i>flygbesättningsmedlem:</i>	besättningsmedlem med certifikat, som sköter tjänst av betydelse för ett luftfartygs handhavande under flygtid
<i>flyghandbok:</i>	en handbok som innehåller begränsningar, inom vilka ett luftfartyg är att anse som luftvärdigt samt erforderliga föreskrifter och upplysningar för flygbesättningens säkra handhavande av luftfartyget, flyghandbok har 2 former, nämligen: 1. godkänd flyghandbok (t.ex. Approved flight manual). Flyghandbok som helt eller delvis har godkänts av Luftfartsstyrelsen eller annan luftfartsmyndighet. 2. bolagsflyghandbok (Flight manual, company edition). Flyghandbok utarbetad av ett flygföretag på grundval av den godkända flyghandboken för att tillgodose företagets eget behov.
<i>mörker:</i>	tillstånd som anses råda under den tid mellan solnedgång och soluppgång då på grund av nedsatt dagsljus ett framträdande obelyst föremål inte tydligt kan urskiljas på avstånd över 8 km
<i>NOTAM:</i>	meddelande som distribueras via telekommunikation och innehåller information om tillkomst, beskaffenhet eller förändring av anläggningar, tjänster, föreskrifter eller hinder för luftfart, om vilket kändedom i tid är av väsentlig betydelse för flygtrafiken
<i>tillsyn före flygning:</i>	befälhavarens rutinemässiga, visuella kontroll av luftfartyget före flygning innefattande bl. a. kontroll av bränsle- och oljemängden
<i>UHB</i>	underhållshandbok
<i>varmluftsballong:</i>	ballong vars hölje innehåller uppvärmd luft.
<i>VHB</i>	verkstadshandbok.

Ömsesidigt erkännande

3 § En produkt som är lagligen tillverkad eller saluförs enligt regelverk i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, Turkiet eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) jämföras med produkter som uppfyller kraven i dessa föreskrifter, under förutsättning att en likvärdig säkerhetsnivå uppnås genom dessa staters regelverk. Likvärdigheten på produkten skall kunna styrkas.

Allmänt

LFS 2007:48

Tillstånd och godkännanden

4 § För att ett ballongflygföretag skall få utföra förvärvsmässig flygning med varmluftsballong, skall företaget ha ett tillstånd som är utfärdat av Luftfartsstyrelsen.

5 § Ballongflygföretagets organisation skall vara godkänd av Luftfartsstyrelsen.

6 § Ballongflygföretaget skall tillämpa kvalitetssystem i enlighet med JAR-OPS 1.035.

7 § Ballongflygföretaget skall upprätta ett program för förebyggande flygsäkerhetsarbete som motsvarar kraven i JAR-OPS 1.037.

8 § Villkor för verksamheten meddelas i särskilda föreskrifter som bifogas tillståndshandlingen. I dessa anges:

1. företagets organisation, ledning, säte och baseringsort
2. godkända personer i ansvarsfunktioner
3. godkända verksamhetsformer
4. registreringsbeteckningar och typer på de ballonger som får användas i flygverksamheten
5. gällande drifthandbok (DHB) för den flygoperativa verksamheten
6. geografiska begränsningar för verksamheten
7. fasta utestationer samt villkor för dessa
8. för den underhållstekniska verksamheten: verkstadshandbok (VHB) eller motsvarande instruktioner och i förekommande fall utfärdat auktoriseringsbevis.

9 § Vid tillfälliga överbelastningar eller tekniska fel får ett annat ballongflygföretag anlitas som har eget tillstånd och behörighet för den aktuella verksamheten. Tillstånd till detta skall sökas hos Luftfartsstyrelsen. Ansökan skall innefatta en beskrivning av det inhyrda företagets tillstånd, kvalifikationer samt en egen värdering av företagets standard.

10 § En tillståndshavare som anlitar ett annat ballongflygföretag skall förvissa sig om att det anlitate företaget är införstått med de krav som gäller för den aktuella verksamheten.

11 § Om tillståndshavaren hyr ut egna ballonger utan förare till ett annat ballongflygföretag, skall detta anmälas till Luftfartsstyrelsen.

12 § Ansökan om tillstånd för förvärvsmässig flygning med varmluftsballong skall göras hos Luftfartsstyrelsen och innehålla de uppgifter och redogörelser som framgår av bilaga 1.

13 § En ballong som används för flygning med betalande passagerare skall vara klassad "Normal/Passagerare" samt uppfylla kraven i BCL-M 5.1 (LFS 1993:15) för sådan ballong. En ballong som används för annan förvärvsmässig flygning får vara klassad "Normal/Privat". Ballonger som används för förvärvsmässig flygning skall vara införda i luftfartygsregistret.

Ändring av tillstånd och godkännanden

14 § Ett ballongflygföretag som önskar tillägg till eller ändring av de särskilda föreskrifter som är knutna till tillståndet skall ansöka om detta hos Luftfartsstyrelsen. Till

ansökan skall bifogas en redovisning av nödvändiga ändringar av företagets handböcker. Innan ändringen genomförs skall det finnas ett skriftligt godkännande.

Förnyelse av tillstånd

15 § Ansökan om förnyelse av tillståndet skall sändas till Luftfartsstyrelsen senast 30 dagar före giltighetstidens utgång.

Inspektion av ballongflygföretag

16 § Sökanden respektive tillståndshavaren skall hålla sin flygoperativa och underhållstekniska organisation tillgänglig för inspektion i den omfattning som Luftfartsstyrelsen kräver. Vid sådana inspektioner skall ansvarig personal finnas tillgänglig.

Ansvarsförhållanden

Allmänt

17 § Tillståndshavaren skall företrädas av en för den totala verksamheten ansvarig person, i det följande benämnd verksamhetsansvarig.

18 § Den verksamhetsansvarige skall för den drifttekniska delen av verksamheten under sig ha två organisatoriskt sidoordnade ansvarsfunktioner, en för den flygoperativa verksamheten, benämnd flygchef, och en för den underhållstekniska verksamheten, benämnd teknisk chef.

19 § Den verksamhetsansvarige, flygchefen och tekniske chefen är gemensamt ansvariga för verksamhets- och resursplanering. Flygchefen och den tekniske chefen är gemensamt ansvariga för att samordna den flygoperativa verksamheten med den underhållstekniska verksamheten och för att upprätta och tillämpa ett system för kontinuerlig övervakning av funktionssäkerheten.

20 § Om flygchefens eller den tekniske chefens anställning upphör, eller ifråga om utomstående teknisk chef avtalet upphör att gälla, skall den verksamhetsansvarige omedelbart anmäla detta till Luftfartsstyrelsen samt ansöka om godkännande av en ersättare. Verksamheten får inte bedrivas förrän en ny flygchef respektive teknisk chef övertagit ansvaret efter godkännande från Luftfartsstyrelsen.

21 § Endast sådan flygande personal får användas som har nödvändig kompetens och som har genomgått internutbildning i företaget. Denna utbildning skall dokumenteras. Ett skriftligt anställningsavtal eller en annan skriftlig överenskommelse skall upprättas där personalens ansvar och villkor i förhållande till företaget regleras.

Verksamhetsansvarig

22 § Den verksamhetsansvarige är ansvarig för att företagets organisation och dimensionering är anpassad till företagets åtaganden. Den verksamhetsansvarige är även ansvarig för att sådana resurser ställs till de egna ansvarsfunktionernas förfogande som svarar mot verksamhetens art och omfattning, och som gör det möjligt att följa de bestämmelser som gäller för verksamheten. Den verksamhetsansvarige skall vara godtagbar för Luftfartsstyrelsen.

22 § Luftfartsstyrelsen kan, om flygverksamheten är begränsad, medge att den verksamhetsansvarige samtidigt får vara flygchef eller teknisk chef eller att tjänsterna flygchef och teknisk chef innehas av samma person.

Flygchef

24 § Flygchefen skall vara fast knuten till ballongflygföretaget och får inte vara verksam i flera ballongflygföretag som bedriver flygverksamhet under samma tidsperiod. Flygchefen skall vara godkänd av Luftfartsstyrelsen.

25 § Flygchefen skall ha genomgått ett godkänt kunskapsprov i de luftfartsbestämmelser och tillhörande tillämpning som gäller för den aktuella verksamheten.

26 § Flygchefen skall

1. vara allmänt lämplig för uppgiften,
2. vara innehavare av gällande trafikflygarcertifikat för varmluftsballong (CPL (FB)),
3. ha förvärvat minst 150 timmars flygtid som befälhavare i luftfart i förvärvssyfte med varmluftsballong, och
4. ha erfarenhet från den eller de aktuella verksamhetsformerna.

Avsteg från kraven i någon av punkterna 2 och/eller 4 kan göras om kompletterande kompetens finns inom företaget genom en chefsförare.

27 § Flygchefen är ansvarig för att

1. leda och övervaka företagets flygoperativa verksamhet samt se till att föreskrivna tillstånd finns,
2. se till att det finns erforderliga funktions-, ansvars- och arbetsinstruktioner som omfattar operativ marktjänst och flygtjänst för flygavdelningens personal samt att dessa följs,
3. bedöma kompetensen hos den flygoperativa personalen, godkänna sådan personal för anställning samt genomföra nödvändig utbildning och dokumentera denna,
4. acceptera flyguppsdrag från operativ synpunkt, fördela flyguppsdrag med hänsyn till den flygande personalens kompetens samt genomföra nödvändig utbildning,
5. leda och fortlöpande övervaka den flygande personalens utbildning vad gäller bestämmelser och drifthandbok,
6. se till att det finns operativa tillstånd om sådana krävs och att uppgifter finns tillgängliga om flygräddningstjänsten inom överflugna områden,
7. övervaka att varje besättningsmedlem får information om de bestämmelser och förfaranden som gäller för de områden som skall överflygas, för de platser som skall användas och för de navigeringshjälpmedel som tillhör dessa områden samt om skyldigheten att följa dessa, och
8. upprätta nödvändiga informations-, rapporterings- och journalföringssystem beträffande den flygoperativa verksamheten.

28 § Flygchefen får vid frånvaro utse en förare att tjänstgöra som flygchef. Den föraren skall uppfylla kraven för tjänstgöring i flygverksamheten. Om flygchefens frånvaro väntas överstiga en månad skall detta anmälas till Luftfartsstyrelsen.

Teknisk chef

29 § Den tekniske chefen får i vissa fall vara en utomstående person eller företag enligt 3 kap 3 §. Den tekniske chefen skall vara godkänd av Luftfartsstyrelsen.

30 § Den tekniske chefen skall ha genomgått ett särskilt kunskapsprov i de luftfartsbestämmelser som gäller för den aktuella verksamheten och dessas tillämpning för den aktuella verksamheten.

31 § Den tekniske chefen skall vara godkänd att utföra underhåll av ballongmateriel.

- 32 §** Den tekniske chefen är ansvarig för att
1. leda och övervaka företagets egen underhållsverksamhet samt att kontraktera och övervaka flygmaterielunderhåll utfört av utomstående underhållsinstanser,
  2. se till att underhållspersonalen har tillgång till alla nödvändiga funktions-, ansvars- och arbetsinstruktioner som omfattar materielteknik, underhållsproduktion och underhållskontroll och att dessa följs,
  3. bedöma kompetensen hos företagets tekniska personal i ansvarsfunktioner och genomföra nödvändig utbildning,
  4. skaffa och hantera flygmateriel och övrig utrustning av betydelse för standarden i företagets egen underhållsverksamhet, och
  5. upprätta nödvändiga informations-, rapporterings-, dokumentations- och journalföringssystem beträffande underhållsverksamheten.

33 § Vid frånvaro får den tekniske chefen utse en kvalificerad person respektive flygverkstad att tjänstgöra som teknisk chef. Om den tekniske chefens frånvaro väntas överstiga 1 månad skall detta anmälas till Luftfartsstyrelsen.

2 kap. FLYGOPERATIVA BESTÄMMELSER

Driftövervakning

Drifthandbok

1 § Ballongflygföretaget skall upprätta en drifthandbok som skall vara godkänd av Luftfartsstyrelsen i de delar som framgår nedan. Handbokens innehåll skall ständigt hållas aktuellt och får inte strida mot tillämpliga myndighetsföreskrifter, flygtrafikregler eller mot villkoren i drifttillståndet. Kompletteringar eller ändringar av drifthandboken i de delar som framgår nedan skall godkännas av Luftfartsstyrelsen samt omgående meddelas berörd personal.

- 2 §** Drifthandboken skall i tillämpliga delar innehålla minst följande uppgifter:
1. den flygoperativa verksamhetens organisation illustrerad genom ett organisationsschema, samt utförliga instruktioner om ansvarsförhållandena för flygchefen och den övriga flygoperativa personalen
  2. besättningens sammansättning och befälsordningen för varje ballongtyp
  3. instruktioner för varje besättningsmedlem vid normala tjänstgöringsförhållanden
  4. flygbesättningens skyldigheter att föra resedagbok och tekniska journaler
  5. beskrivning av nödförfaranden under flygning samt varje besättningsmedlems åligganden i en nödsituation samt en förteckning över medförd nödutrustning i varje ballong
  6. operativa begränsningar för start, flygning och landning för alla ballongtyper/-individer som används i verksamheten inklusive utrymmesbehov vid start samt information för beräkning av massa- och lyftkraftsbesked
  7. instruktioner för flygning, start och landning i storstadsområden om flygning kommer att ske över ett sådant område
  8. instruktioner om radiopassning och samband med följevagn
  9. förteckning över den flyg- och navigeringsutrustning som skall medföras
  10. särskilda instruktioner för beräkning av den bränslemängd som skall medföras på varje sträcka, med hänsyn till alla omständigheter vid flygning inklusive möjligheten av stopp på en eller flera brännare
  11. föreskrifter och begränsningar för flygning under speciella miljöbetingelser (fjällområden, vatten, hög höjd, vinter m.m.)
  12. områdeshandbok som innehåller upplysningar för varje område om radio-kommunikationer, navigeringshjälpmedel, flygtrafikledningstjänst, flygräddnings-

tjänst, flygplatser, olämpliga eller förbjudna områden samt andra sådana upplysningar som flygchefen anser nödvändiga

13. förhållanden då syrgas skall användas
14. beskrivning av befälhavarens förfaranden vid eget eller observerat haveri
15. begränsningar i fråga om flygtider och flygtjänstperioder för flygbesättningsmedlemmar
16. instruktioner och kompetenskrav för daglig och periodisk tillsyn
17. information beträffande signaler från marken till luften för flygräddningstjänst
18. förfaranden som skall följas av befälhavaren om ballongen uppsöks av ett annat luftfartyg för identifiering samt de visuella signaler som skall utväxlas
19. instruktioner för medförande av personer med nedsatt rörelseförmåga
20. instruktioner om att befälhavaren vid start och landning samt flygning under besvärliga förhållanden inte får utföra andra arbetsuppgifter än sådana som har med flygsäkerheten att göra.

3 § Drifthandboken får bestå av flera delar, varav en bör utgöras av områdeshandboken.

4 § Som storstadsområde räknas i Sverige Storstockholm, Göteborg med förorter samt Malmö med förorter.

Allmänna instruktioner

5 § Flygchefen skall förvissa sig om att den flygoperativa personalen har fått instruktioner om sina skyldigheter och sitt ansvar samt om förhållandet mellan dessa skyldigheter och driften i dess helhet.

Simulering av nödsituationer under flygning

6 § Nödsituationer, som kan påverka ballongens flygegenskaper eller prestanda, får inte simuleras eller övas under flygning då betalande passagerare medförs ombord. Flygbesättningarna skall ha fått instruktioner om detta.

Checklistor

7 § Checklistor skall finnas upprättade i enlighet med BCL-M 1.5 (LFS 1983:4).

Dokumentation av bränslemängder

8 § Före varje flygning skall befälhavaren dokumentera att tillräcklig mängd bränsle inklusive föreskrivna reserver finns ombord för att den avsedda flygningen med säkerhet skall kunna genomföras. Beskedet skall signeras av befälhavaren och efter flygningen förvaras hos företaget i minst 3 månader.

9 § Beskedet kan antingen utgöras av en anteckning i resedagboken eller ingå i driftfärdplanen eller en annan handling. Varje besked om bränslemängd skall kunna hänföras till en speciell flygning.

Besättning

10 § För varje flygning skall en befälhavare vara utsedd av flygchefen.

11 § Löpande journaler skall föras över varje flygbesättningsmedlems flygtid och flygtjänstperioder. Journalerna skall bevaras under en tid av minst 12 månader.

12 § Begränsningar skall vara fastställda för flygtid och tjänstgöringsperioder för flygbesättningsmedlemmar. Begränsningarna skall vara godkända av Luftfartsstyrelsen.

Passagerare

13 § Passagerarna skall före start informeras om följande:

1. uppträdande vid start, under flygning och vid landning samt hur och när korgen får lämnas
2. handtag och andra lämpliga ställen att hålla i vid landning
3. nödförfaranden
4. flytvästarnas placering och användning
5. användningen av utrustning för syrgastillförsel, om tillgång till syrgas krävs samt
6. annan nödutrustning för personligt eller gemensamt bruk

Ombord i ballongkorgen skall ovan beskriven utrustning pekas ut för passagerarna.

14 § Passagerarna skall vid behov informeras om eventuella inskränkningar i rörelsefriheten ombord. Vidare skall information lämnas om begränsningar beträffande fotoografering från luftfartyg och spridning av fotografier, rökning ombord samt användning av mobiltelefoner.

15 § Om en nödsituation uppstår under flygning skall passagerarna instrueras om lämpliga åtgärder.

Flygförberedelser

Allmänt

16 § En flygning får inte påbörjas förrän befälhavaren tagit del av den information som är nödvändig för att genomföra flygningen på ett säkert sätt. I denna information skall ingå lokala föreskrifter, AIP, AIC, NOTAM/Navigationsvarning, flyghandbok och drifthandbok.

Luftvärdighet

17 § Följande luftvärdighetskrav skall vara tillgodosedda:

1. En flygning får inte påbörjas förrän befälhavaren har förvässat sig om att föreskrivet underhåll är utfört och dokumenterat.
2. Befälhavaren skall se till att massa- och lyftkraftsbesked är upprättat för varje flygning. Av beskedet skall det framgå att ballongens massa och lufttemperaturen är sådana att det gör det möjligt att genomföra flygningen på ett säkert sätt med hänsyn till de flygförhållanden som kan uppstå. Vidare skall den medförda lasten vara fördelad och de ombordvarande placerade enligt eventuella begränsningar i flyghandboken. Beskedet skall vara godkänt och undertecknat av befälhavaren samt bevaras under en tid av minst 3 månader. I stället för massa- och lyftkraftsbesked får lastningsanvisning för ballongen användas efter särskilt godkännande. I sådant fall skall uppgifterna vara dokumenterade i driftfärdplanen.
3. Befälhavaren skall se till att Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:16) om medförande av personer och last följs vid befördran av last av särskilt slag och Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:23) om medförande av farligt gods vid befördran av farligt gods.

Driftfärdplan

LFS 2007:48

18 § En driftfärdplan skall utarbetas för varje flygning. Driftfärdplanen skall minst bestå av en kalkyl över beräknad flygtid, bränsleåtgång samt erforderliga reserver.

Väder- och ljusförhållanden

19 § En flygning får inte påbörjas förrän aktuella väderrapporter, väderprognoser, egna iakttagelser eller en kombination av dessa visar att väderförhållandena på sträckan kommer att vara sådana att flygningen går att genomföra på ett säkert sätt och med hänsyn till tillämpliga begränsningar i flyghandboken, drifthandboken, BCL-T samt dessa föreskrifter.

20 § Flygningen får endast påbörjas om tillgängliga meteorologiska observationer eller prognoser indikerar att sikten och molntäckeshöjden på den sträcka som kommer att flygas kommer att vara minst 8 km respektive 1 000 fot (planeringsminima).

21 § Flygningen skall planeras så att den med säkerhet kan avslutas före mörkrets inbrott.

Flygning över vatten

22 § I god tid före flygning över vatten mer än 1 km från landningsbart område på land eller bärkraftig is skall förnyad briefing göras om flytvästarnas placering, påtagning och användning. Vid flygning mer än 10 km från landningsbart område på land eller bärkraftig is skall flytvästar vara påtagna samt livbåt(ar) medföras som rymmer alla ombordvarande alternativt flythjälpmiddel anbringas på korgen så att motsvarande funktion i vatten erhålls.

Med landningsbart område avses ett område där ballongen kan landas utan risk för ombordvarande eller personer och egendom på marken.

Bränsleförråd

23 § Flygchefen skall för varje verksamhetsform och med hänsyn till de speciella områden som kommer att överflygas fastställa det bränsleförråd som skall medföras vid varje flygning.

När bränsleförrådets storlek fastställs, skall i tillämplig omfattning hänsyn alltid tas till bl.a. nedan angivna förhållanden:

- 1 väderprognosernas tillförlitlighet i det aktuella området
- 2 riskerna för ändringar i driftfärdplanen framtvingade av flygtrafikledningsförhållanden
- 3 höljets kondition och eventuella läckor i höljet
- 4 nödvändig bränslereserv.

Bränslereserven får dock aldrig understiga 15 minuters flygning och skall ökas till lägst 30 minuter om flygning planeras över eller i närheten av storstadsområden, fjällområden eller sådant vattenområde att ballongen kan komma att befinna sig mer än 1 km från landningsbart område på fast land eller bärkraftig is. Med ”i närheten” avses i detta sammanhang om ballongen riskerar att komma in över ett område vid vindkantring, felprognos eller dylikt.

24 § Bestämmelserna om bränsleförråd hindrar inte att driftfärdplanen ändras under flygning, så att flygning sker till en annan landningsplats än den som angivits i färdplanen, under förutsättning att bestämmelserna kan uppfyllas från den punkt där flygningen ändras.

Syrgasförråd

25 § En flygning, som skall företas på höjder där lufttrycket kommer att vara lägre än 700 hP (ca 10 000 fot/3 000 m), får inte påbörjas om inte förråd av syrgas för inandning medförs i tillräcklig mängd för att tillgodose besättningens och passagerarnas behov under hela eller den del av flygningen som kommer att företas på denna höjd samt reserver för 30 minuter.

Förteckning över medförd nödutrustning

26 § Företaget skall, för att möjliggöra snabba meddelanden till räddningscentral, ständigt hålla förteckningar tillgängliga om den nödutrustning och annan utrustning som kan underlätta efterforskning som medförs ombord på var och en av företagets ballonger.

Genomförande av flygning

Uppföljning av vädret

27 § En flygning får inte fortsättas mot målet om inte de senast tillgängliga meteorologiska informationerna eller egna iakttagelser visar att väderförhållandena på sträckan eller alternativa sträckor är sådana att ballongen kan framföras säkert och i enlighet med BCL-T och fastställda operativa krav.

Bränsle

28 § En flygning får endast fortsättas, om ballongen medför bränsle i sådan mängd att flygningen med säkerhet kan genomföras. Hänsyn skall tas till såväl sträckvindar och övriga meteorologiska förhållanden som möjliga förseningar under flygningen. Tillräckliga bränsleförråd skall medföras för att nå alternativa landningsplatser om de planerade visar sig olämpliga eller inte kan nås.

Riskabla flygförhållanden

29 § Riskabla flygförhållanden som konstateras på en sträcka skall rapporteras till berörd flygtrafikledningsenhet så snart som möjligt. Rapporten skall innehålla alla de upplysningar som kan vara av betydelse för andra luftfartygs säkerhet.

Upphållsplatser under flygning

30 § Under start och landning samt under flygning skall de besättningsmedlemmar som ingår i den föreskrivna minimibesättningen bemanna de platser som är avsedda för dem.

31 § Den förare som manövrerar ballongen skall vara förankrad med säkerhetslina i korgen vid landning om förhållandena kräver detta. Denna förankring skall vara så utförd att den inte hindrar förarens arbete.

Användning av syrgas

32 § Alla flygbesättningsmedlemmar skall fortlöpande använda syrgas då sådana förhållanden råder som kräver att syrgasförråd finns ombord.

Operativa begränsningar för start, flygning och landning

33 § Flygchefen skall fastställa operativa begränsningar för start, flygning och landning för varje ballongtyp, som används i företagets verksamhet. Begränsningarna skall

anges i drifthandboken eller annan dokumentation som är tillgänglig för flygbesättningen under flygning.

34 § Flygningen skall genomföras enligt visuelflygreglerna (VFR) med sikt till marken eller vattnet. Minsta flygsikt skall vara 5 kilometer. Flygning får inte ske under mörker.

35 § Flygchefen skall fastställa instruktioner för start och landning i storstadsområden om flygning planeras inom ett sådant område. Instruktionerna skall bl.a. innehålla rutiner för överflygning av bostadsområden, val av start- och landningsplats, markägarkontakter m.m.

36 § Över eller i närheten av storstadsområden, fjällområden eller sådant vattenområde att ballongen kan komma att befinna sig mer än 1 km från landningsbart område på land eller bärkraftig is skall ballongen vara försedd med 2 eller fler brännare som fungerar oberoende av varandra med skilda bränsletankar. Minst 1 av brännarenheterna skall vara av tyst typ, s.k. kobrännare eller annan brännare med motsvarande ljud- och/eller frekvensnivå. Denna tystare brännare skall så långt möjligt användas vid flygning under 1 000 fot AGL över och i närheten av djurbesättningar, större vilda djur, bostadsområden, kyrkogårdar och parker och andra bullerkänsliga områden.

Befälhavarens skyldigheter under och efter flygning

37 § Befälhavaren är ansvarig för ballongens handhavande och säkerhet och för alla ombordvarande personers säkerhet när ballongen ställs i ordning före flygning, under flygning och till dess ballongens hölje har tömts och vilar på marken eller motsvarande samt till dess bränslesystemet har tömts och gasflaskorna stängts av.

38 § Befälhavaren ansvarar för att checklistor används.

39 § Om en besättningsmedlem i en nödsituation bryter mot föreskrifter eller förfaranden, skall befälhavaren omgående underrätta Luftfartsstyrelsen samt, om det är tillämpligt, den nationella luftfartsmyndigheten.

40 § Befälhavaren är ansvarig för att viktigare händelser under flygningen införs i resedagboken i enlighet med BCL-M 1.1 (LFS 1978:5) Luftvärdighets- och dokumentationskrav.

41 § Befälhavaren är ansvarig för att ballongen är bemannad på föreskrivet sätt.

42 § Befälhavaren är ansvarig för att kända eller förmodade fel på ballongen snarast rapporteras på föreskrivet sätt efter varje flygning.

Prestanda

43 § Företaget skall i drifthandboken ange de prestanda som ballongen skall uppfylla vid starten.

Instrument och övrig utrustning

Allmänt

44 § Förutom de instrument och den utrustning som föreskrivs i BCL-M skall, beroende på ballongens typ och de förhållanden under vilka flygning skall företas, minst nedan föreskrivna instrument och fastställd utrustning vara installerade i eller medföras ombord på ballongen samt vara fungerande.

45 § Instrument och annan utrustning skall vara så placerad att den flygbesättningsmedlem, för vilken de är avsedda, lätt kan avläsa och använda dem från sin plats.

Vid all flygning

46 § Varje ballong skall vara försedd med följande utrustning:

1. första hjälpen utrustning
2. bärbara brandsläckare varav minst 2 skall vara placerade så att de är tillgängliga för besättningen under flygning. Brandsläckarna skall vara av effektivitetsklass 13A89BC (SS-EN3) eller högre
3. förankringssele för föraren och fästpunkter i ballongen
4. en flytväst för varje person ombord, påtagen eller lätt åtkomlig under flygningen
5. följande checklistor, kartor och informationer:
  - a) checklistor för ballongen i enlighet med föreskrifterna i BCL-M 1.5 (LFS 1983:4)
  - b) aktuella och lämpliga kartor, som täcker sträckan för den planerade flygningen och för varje färdväg längs vilken det är tänkbart att ballongen kan komma att framföras
  - c) frekvenstabell inklusive alternativa frekvenser för aktuella flygtrafikledningsenheter och flygplatser som kan komma att beröras av flygningen.

47 § Utöver brandsläckare ombord skall minst 2 släckare medföras i fölgebil/släp. Dessa brandsläckare skall vara av effektivitetsklass 21A133BC eller högre.

Vid flygning enligt visuelflygreglerna (VFR)

48 § Vid VFR-flygning skall ballongen vara försedd med minst följande flyginstrument:

1. s.k. känslig tryckhöjdmätare, som vid flygning i kontrollerat luftrum skall vara försedd med ställbar hPa-skala och graderad i fot med en avläsningsnoggrannhet av 20 fot eller bättre
  2. instrument för fastställande av färdriktning och fart
  3. vertikalhastighetsmätare (variometer).
- För fastställande av position, flygriktning och fart kan GPS användas.

Vid flygning under gryning och skymning

49 § En ballong, som skall flygas under gryning och skymning eller då flygning planeras så att landning kan bli aktuell under skymning, skall dessutom vara försedd med utrustning för förande av fast rött navigationsljus.

Vid flygning i fjällområdet

50 § Vid flygning med ballong inom fjällområdet skall Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2007:20) om flygning i fjällområdet följas i tillämpliga delar.

Kommunikations- och navigeringsutrustning

Kommunikationsutrustning

51 § En ballong skall ha utrustning för radiokommunikation enligt nedan:

1. Vid VFR-flygning då dubbelriktad radioförbindelse med flygtrafikledningsenhet föreskrivs:

radioutrustning som används för kommunikation med flygtrafikledningsenhet skall vara av godkänd typ. Bestämmelser om detta finns i bilaga, Del 21, till kommissionens förordning (EG) nr 1702/2003 den 24 september 2003 om

fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer¹. Även utrustning som tidigare godkänts av Luftfartsstyrelsen får användas

2. Vid övrig VFR-flygning:

utrustning för radiokommunikation krävs inte. Är sådan utrustning installerad skall den vara av godkänd typ. Bestämmelser om detta finns i bilaga, Del 21, till kommissionens förordning (EG) nr 1702/2003 den 24 september 2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer. Även utrustning som tidigare godkänts av Luftfartsstyrelsen får användas.

52 § Om utrustning för radiokommunikation krävs, skall den bestå av minst en VHF-utrustning för dubbelriktad radioförbindelse med flygtrafikledningen. Utrustningen skall medge att passning kan upprätthållas på föreskriven radiofrekvens och att eventuell utrustning för navigering samtidigt kan användas. Utrustningen skall medge radiokommunikation på nödfrekvensen 121,5 MHz.

53 § Kommunikationsutrustningen skall, när dubbelriktad radioförbindelse skall upprätthållas, vara försedd med två av varandra oberoende strömkällor samt möjlighet att kontrollera strömkällornas kvarvarande kapacitet.

54 § Möjlighet att kommunicera med följebil skall finnas.

Navigeringsutrustning

55 § Utrustning för radionavigering krävs inte.

Transponderutrustning

56 § Om flygningen planeras ske i ett område eller vid en flygplats där sådan utrustning är obligatorisk, skall ballongen vara utrustad med automatisk svarssändare för sekundärradar (transponder).

Besättning

Sammansättning

57 § Besättningen skall vara sammansatt i enlighet med vad som anges i drift- och flyghandboken. Antalet besättningsmedlemmar skall utökas utöver föreskrivet minimum, när så erfordras enligt nedan eller i övrigt med hänsyn till flygningens karaktär eller flygtid.

58 § Vid flygning med högst 12 passagerare får besättningen utgöras av endast en förare. Vid flygning med 13 eller fler passagerare skall befälhavaren biträdas av en besättningsmedlem som uppfyller kraven i 69 § eller en biträdande förare som uppfyller kraven i 68 §.

59 § Befälhavaren skall vara godkänd av flygchefen för uppdraget. Annan besättningsmedlem skall vara utsedd av flygchefen att tjänstgöra ombord.

¹ EUT L243, 27/09/2003 s. 0006-0079, Celex 32003R1702

Uppgifter i nödsituation

60 § Flygchefen skall för varje ballongtyp eller typ/version som används i verksamheten fastställa de uppgifter som varje besättningsmedlem har i en nödsituation. Flygchefen skall vidare enligt fastställda träningsprogram och instruktioner öva varje besättningsmedlem i att använda den nöd- och livräddningsutrustning som medförs ombord. Evakuering av personer med nedsatt rörlighet skall beaktas. Nödsituationer skall övas minst 1 gång under varje 12-månadersperiod.

Utbildningsprogram

61 § Flygchefen skall för varje ballongtyp eller version upprätta och hålla aktuellt ett program för teoretisk och praktisk utbildning som ger varje besättningsmedlem tillfredsställande träning i de uppgifter han eller hon beordras att utföra.

62 § Flygchefen skall se till att varje besättningsmedlem periodvis genomgår lämpliga delar av det teoretiska och praktiska utbildningsprogrammet och i samband därmed avlägger kunskapsprov. Fordringarna anses vara uppfyllda efter genomgång av periodisk flygträning (PFT) på aktuell ballongtyp.

63 § Flygchefen skall se till att den biträdande föraren erhåller träning på aktuell ballongtyp i flygning på höjd och vid landning. Flygchefen får fastställa ett system för sådan träning. Träning under övervakning av en befälhavare får ske med passagerare ombord och skall ske under lugna och säkra väderförhållanden. Då flygchefen har fastställt ett system för flygning under övervakning, får den biträdande föraren tillgodoräkna sig halva ballongens flygtid och varje start och/eller landning som denne självständigt utfört. Befälhavaren får tillgodoräkna sig all flygtid som utförs under hans eller hennes övervakning.

Kompetensfordringar

Befälhavarens erfarenhet och flygträning

64 § Befälhavaren vid förvärvsmässig passagerarflygning med varmluftsballong skall uppfylla minst följande krav:

1. ha gällande trafikflygarcertifikat för varmluftsballong (CPL (FB))
2. ha uppnått en ålder av 21 år
3. ha innehaft ballongförarcertifikat i minst 2 år och därvid förvärvat minst 100 flygtimmar i ballong som befälhavare eller minst dubbla tiden som biträdande förare.

65 § Befälhavaren skall vid förvärvsmässig passagerarflygning ha följande erfarenhet:

1. ha genomgått typutbildning på aktuell typ och version av ballong
2. ha genomfört minst 3 flygningar med typen under de senaste 12 månaderna
3. ha genomfört minst 10 flygningar med ballong omfattande minst 10 flygtimmar under de senaste 12 månaderna
4. ha genomgått utbildning och övning i att omhänderta skadade eller akut sjuka personer samt släcka brand i gasol och fibrösa material under de senaste 24 månaderna.

66 § Flygchefen får inte utse en förare till befälhavare på en ballong om inte föraren under de närmast föregående 90 dagarna antingen har utfört minst 3 ballongflygningar som befälhavare, varav minst en med aktuell typ, eller har genomgått periodisk flygträning (PFT).

67 § Befälhavaren skall äga tillfredsställande kännedom om

1. den aktuella sträckan samt om de flygplatser, kontrollerade luftrum, restriktions- och förbjudna områden som finns i området, innefattande kännedom om lokala trafikföreskrifter, normala in- och utflygningsvägar, flygtrafikledningstjänst och frekvenser,
2. särskilt föreskrivna eller rekommenderade minimiflyghöjder,
3. eventuellt förekommande särskilda meteorologiska förhållanden, och
4. vädertjänstens, förbindelsetjänstens och flygtrafikledningens hjälpmedel och förfaringsätt.

Den biträdande förarens erfarenhet och flygträning

68 § Den biträdande föraren skall vid förvärvsmässig passagerarflygning inneha gällande trafikflygarcertifikat för varmluftsballong (CPL (FB)).

Annan besättningsmedlems utbildning, erfarenhet och träning

69 § Andra besättningsmedlemmar än befälhavaren och den biträdande föraren skall uppfylla minst följande krav:

1. ha uppnått en ålder av 18 år och vara fysiskt och psykiskt lämplig för uppdraget
2. vara förtrogen med ballongflygning
3. ha genomgått utbildning i ballongflygningens olika moment och potentiella risker
4. ha genomgått utbildning och övning i att omhänderta skadade eller akut sjuka personer samt att släcka brand i gasol och fibrösa material under de senaste 24 månaderna
5. vara förtrogen med flygradio och sändning eller inneha gällande radiotelefonistbehörighet.

Periodisk flygträning (PFT)

70 § Flygchefen ansvarar för att ballongförarnas flygskicklighet och förmåga att vidta nödgärder kontrolleras ifråga om varje ballongtyp som de tjänstgör på. Kontrollen skall utföras minst 1 gång under varje 12-månadersperiod. Tiden mellan kontrollerna skall vara minst 8 månader. Kontrollen skall utföras antingen av flygchefen, en kontrollförare vid företaget eller av en kontrollant som är utsedd av Luftfartsstyrelsen. Ett detaljerat protokoll skall upprättas över kontrollerna. Protokollerna skall bevaras av företaget under minst 24 månader.

Första stycket gäller även flygchefen om denne tjänstgör som ballongförare i företaget. Flygchefen utför PFT inför kontrollant förordnad av Luftfartsstyrelsen.

Reservglasögon

71 § Om det föreskrivs i certifikatet att en besättningsmedlem skall bära korrektionsglas, skall reservglasögon medföras och finnas lätt tillgängliga under tjänstgöringen.

3 kap. UNDERHÅLLSTEKNISKA BESTÄMMELSER

Underhållsorganisation

Allmänt

1 § Ballongflygföretaget skall ha tillgång till en underhållsorganisation av den omfattning som krävs för att de ballonger som används i verksamheten skall kunna hållas i luftvärdigt skick.

2 § Omfattningen av den underhållstekniska verksamheten inom det egna företaget får variera med hänsyn till avtal tecknade med utomstående underhållsföretag eller ballongtekniker. Huvudmannskapet för underhållet av en ballongtyp som används i flygverksamheten får dock inte delas utan skall i sin helhet ligga antingen hos företaget eller hos en utomstående underhållsinstans.

Underhållstekniska ansvarsfunktioner

3 § Krav på underhållstekniska ansvarsfunktioner inom ett ballongflygföretag fastställs av Luftfartsstyrelsen efter bedömning i varje särskilt fall av flygverksamhetens och flygmaterielens art och omfattning, samt av förekommande avtal med utomstående underhållsföretag eller ballongtekniker. Något av följande alternativ skall tillämpas:

1. att en teknisk chef är anställd vid ballongflygföretaget
2. att en teknisk chef genom avtal är knuten till ballongflygföretaget och som i sin verksamhet, vid behov med stöd av utomstående underhållsföretag eller ballongtekniker, kombinerar samtliga erforderliga ansvarsfunktioner
3. att ett utomstående underhållsföretag som är kvalificerat och anpassat för uppgiften har avtalsbundet tekniskt och administrativt totalansvar för den underhållstekniska verksamheten.

4 § Då en anställd person upprätthåller ansvarsfunktionen som teknisk chef i ballongflygföretaget, får avtal träffas med utomstående underhållsföretag om löpande underhållstekniskt stöd. Ett sådant avtal, som skall vara skriftligt, skall innehålla preciserade uppgifter om de arbetsuppgifter som ingår i det utomstående underhållsföretagets åtagande.

5 § Då en utomstående enskild person eller ett underhållsföretag upprätthåller ansvarsfunktionen som teknisk chef i ett ballongflygföretag, skall skriftligt avtal finnas upprättat mellan parterna.

6 § Då ansvarsfunktionen som teknisk chef i ett ballongflygföretag upprätthålls av ett utomstående underhållsföretag skall den verksamhetsansvarige

1. till alla delar följa de föreskrifter som underhållsföretaget lämnar i sin avtalsenliga ansvarsfunktion,
2. helt överlåta ledningen av sådant underhållsarbete som utförs av ballongflygföretagets egen personal till ledningen i det ansvariga underhållsföretaget,
3. inte anlita ett annat underhållsföretag eller person för att utföra underhåll eller modifiering av flygmaterielen utan att detta först godkänts av tekniske chefen,
4. tillämpa det rapporteringssystem beträffande flygmaterielens utnyttjande och inträffade störningar som det ansvariga underhållsföretaget anvisat, samt
5. omgående meddela det ansvariga underhållsföretaget all relevant information om flygmaterielen som ballongflygföretaget erhåller i egenskap av ägare eller innehavare av materielen.

Behörighet

7 § Om godkännandet är baserat på en anställd teknisk chef, anges behörigheten hos ballongflygföretagets organisation i ett auktorisationsbevis där underhållsarbetets art och materielens typ anges.

8 § Om godkännandet baseras på en teknisk chef som genom avtal är knuten till ballongflygföretaget, skall behörigheten hos företagets underhållsorganisation överensstämma med behörigheten hos de ballongtekniker som är anställda i företaget eller genom avtal är knutna till företaget. Detta gäller även för de underhållsföretag som genom avtal är knutna till ballongflygföretaget.

9 § Om godkännandet baseras på ett utomstående underhållsföretag, skall behörigheten för ballongflygföretaget överensstämma eller vara högst i nivå med behörigheten för underhållsföretaget.

10 § Arten av behörighet anges i de särskilda föreskrifter som är knutna till ballongflygföretagets tillstånd.

11 § Luftfartsstyrelsen kan efter prövning utvidga behörigheten hos ett ballongflygföretags underhållsorganisation till att omfatta:

1. tillverkning av vissa specificerade utbyteskomponenter
2. periodiskt underhåll av flygmateriel av samma typ som brukas eller har brukats i den egna verksamheten.

Underleverantörer

12 § Ett ballongflygföretags underhållsorganisation har rätt att anlita följande slag av underleverantörer för legoarbeten:

1. av Luftfartsstyrelsen auktoriserad tillverkare av flygmateriel
2. av Luftfartsstyrelsen godkänd flygverkstad
3. av Luftfartsstyrelsen auktoriserad underhållsorganisation inom ett annat ballongflygföretag
4. andra verkstäder under förutsättning att ballongflygföretagets kvalitetsfunktion kan kvalitetssäkra underleverantörens arbete, se BCL-M 3.2 (LFS 1984:4) rörande anlitan av utländsk flygverkstad.

13 § Vid anskaffning av utbyteskomponenter, reservdelar, standardmateriel och råmaterial ansvarar ballongflygföretaget för ursprung, kondition och normenlighet enligt föreskrifterna i BCL-M 3.2 (LFS 1984:4).

14 § Som underleverantör ifråga om material- och materielprovning och kontroll av mätutrustning skall ballongflygföretaget anlita en statlig, statligt auktoriserad eller godkänd provplats.

Särskilda standard- och underhållskrav

Allmänt

15 § Utöver de allmänna standard- och underhållskrav som finns i BCL-M 3.2 (LFS 1984:4) skall nedan angivna särskilda standard- och underhållskrav vara uppfyllda.

Teknisk personal

16 § Teknische chefen ansvarar för att all personal i den underhållstekniska verksamheten har den kompetens som krävs för de tilldelade arbetsuppgifterna.

17 § Ballongflygföretagets tillgång till tekniker skall vara tillräcklig för att tillgodose behovet av ansvarig tillsynspersonal vid ordinarie baseringsort och i förekommande fall vid andra operationsbaser.

18 § Teknische chefen skall ge underställd teknisk personal information, instruktion och utbildning beträffande ansvarsförhållanden, arbetsobjekt, arbetsunderlag, arbetsmetoder och hjälpmedel i den omfattning som krävs för ett tillförlitligt arbetsresultat.

Lokaler och utrustning

19 § Vid ballongflygföretagets ordinarie baseringsort antingen i den egna underhållsverkstaden eller i en utomstående flygverkstad skall det finnas ändamålsenliga lokaler för underhållsarbeten på de typer av ballonger som används i flygverksamheten. Lokalerna skall vara sådana att underhåll av flygmaterielen kan utföras under betingelser som medger ett fullgott arbetsresultat.

20 § Omfattar den egna underhållsverksamheten specialverkstäder skall dessa fylla de krav som anges i BCL-M 3.3 (2000:47).

21 § Ballongflygföretaget skall förfoga över erforderliga och ändamålsenliga förrådslokaler för ersättningsmateriel. Lokalerna skall ge möjlighet till förvaring under lämplig temperatur och fuktighet. Materiel som läggs upp i avvaktan på underhållsåtgärder skall kunna förvaras åtskild från materiel som godkänts efter slutfört underhåll.

Arbetsunderlag

22 § För varje ballongtyp som används i flygverksamheten skall det finnas ett gällande arbetsunderlag för underhållsverksamheten. Arbetsunderlaget skall antingen vara sammanställt i en särskild underhållshandbok (UHB) med innehålls- och ändringsförteckning samt fördelningslista, eller vara infört som ett särskilt avsnitt i verkstadshandboken.

23 § Arbetsunderlaget för underhållsverksamheten skall ha minst följande innehåll:

1. översiktlig beskrivning av ballongtypen med aktuell utrustning
2. specifikation av system och tekniska krav för typbundet underhåll bestående dels av dagliga, periodiska och speciella tillsyner, dels av översyner av ballonghölje, korg, brännare, bränslesystem, övriga komponenter m.m. jämte för dessa gällande intervall respektive gång- och lagringstider
3. förteckning över de instruktioner som skall tillämpas i det typbundna underhållet med angivande av instruktionernas ursprung, såsom materielltillverkarens underhållsinstruktioner innefattande anvisade reparationsförfaranden, annan brukares underhållsinstruktioner och på grund av egna erfarenheter utarbetade underhållsinstruktioner.

Härutöver skall i underhållshandboken (UHB) eller i det särskilda avsnittet i verkstadshandboken (VHB) ingå specificerade tillsynslistor för föreskrivna typer av tillsyn.

Tillsynsbehörighet för flygbesättningsmedlem

24 § Tillsyn före flygning får utföras av befälhavaren.

25 § Om ballongtillverkaren föreskrivit daglig tillsyn eller motsvarande utförd av ballongtekniker får ballongflygföretaget i stället låta en behörig flygbesättningsmedlem utföra viss tillsyn av ballongen.

Den tekniske chefen skall fastställa omfattningen av denna tillsyn, som skall vara reglerad i särskilda tillsynslistor, samt det antal tillsyner som en flygbesättningsmedlem får utföra i en följd under en viss tidsperiod och redovisa detta i underhållshandboken (UHB) eller i ett särskilt avsnitt i verkstadshandboken (VHB) eller motsvarande instruktioner.

Ett bevis om tillsynsbehörighet skall innehålla uppgifter om ballongflygföretagets namn, den behöriges namn och certifikatnummer, giltighet beträffande ballongtyp och typ av tillsyn samt giltighetstid. Beviset kan utställas individuellt eller kollektivt för en grupp av flygbesättningsmedlemmar med angivande av individuella befogenheter i förekommande fall. Av beviset skall även framgå att det är utställt av tekniske chefen och att det endast gäller då innehavaren tjänstgör som anställd i företaget.

Tekniska chefen skall föra en aktuell förteckning över utställda behörighetsbevis med angivande av de berörda flygbesättningsmedlemmarnas namn och certifikatnummer/ personnummer.

Teknisk redovisning

26 § Ballongflygföretaget skall redovisa flygmaterielens tekniska status och utfört underhållsarbete antingen genom resejournaler och tekniska journaler eller genom ett system för teknisk bokföring, se BCL-M 3.2 (LFS 1984:4).

27 § Systemet för teknisk bokföring skall säkerställa dels att flygbesättningen före start är underrättad om ballongens underhålls- och funktionsstatus, dels att flygbesättningen efter avslutad flygning lämnar skriftlig rapport om anmärkningar och felfunktioner under flygning.

Underhållshandbok och verkstadshandbok

28 § Ballongflygföretaget skall upprätthålla en underhållshandbok (UHB). Innehållet skall vara styrande för underhållsverksamheten och skall ständigt hållas aktuellt så att det överensstämmer med den aktuella verksamheten. Företaget ansvarar för att handbokens innehåll är i överensstämmelse med gällande bestämmelser. Handboken skall vara systematiskt uppställd och vara försedd med innehålls- och ändringsförteckning samt fördelningslista. Handboken inklusive ändringstjänst skall sändas till Luftfartsstyrelsen när den utfärdas eller ändras.

29 § Om ballongflygföretaget har en fullständig, egen teknisk organisation skall företaget upprätta en verkstadshandbok (VHB), vilken minst skall innehålla nedan angivna delar:

1. underhållsorganisationens omfattning och fördelning av underhållsarbetet på den egna underhållstekniska verksamheten och namngivna utomstående underhållsinstanser samt den tekniska ansvarsfördelningen i avtal med dessa
2. organisationen av den egna underhållstekniska verksamheten illustrerad genom organisationsschema med namngiven funktionsansvarig personal
3. instruktion för tekniska chefen
4. instruktioner för anlåtande av inte avtalsbundna underleverantörer
5. ägda eller hyrda markområden med byggnader och övriga anläggningar för den egna underhållstekniska verksamheten, visade på planskisser med angiven skala
Skisserna skall visa lokaler för uppställning av ballong, övriga verkstadslokaler med väsentlig fast utrustning samt förråds- och kontorslokaler.
6. instruktioner för anskaffning och tillhandahållande av erforderliga publikationer och bestämmelser
7. specifikation över gällande underhållsinstruktioner för varje ballongtyp som används i verksamheten eller hänvisning till den underhållshandbok (UHB) som gäller för angiven ballongtyp
8. referensförteckning för gällande föreskrifter angående allmänna arbetsmetoder och instruktioner för arbetsmetoder
9. i förekommande fall beskrivning av tillämpat kontrollsystem och förteckning över gällande instruktioner
10. instruktioner för redovisning av underhållsarbeten i enlighet med bestämmelserna i BCL-M 3.2 (LFS 1984:4) Tillverknings-, underhålls- och modifieringsbestämmelser och i förekommande fall redovisning av system för teknisk bokföring
11. riktlinjer för internutbildning av den tekniska personalen

12. i förekommande fall förteckning över särskilda underhållstekniska rutininstruktioner samt instruktioner för samordning av underhållsteknisk och flygoperativ verksamhet.

30 § Om ballongflygföretagets underhållstekniska organisation baseras på avtal mellan företaget och en utomstående underhållsinstans, skall företagets underhållshandbok innehålla vad som erfordras för att klargöra innebörden av avtalet för den egna personalen. Detta gäller även för de övriga instruktioner som företaget och underhållsinstansen gemensamt anser nödvändiga för att upprätthålla funktionen som teknisk chef.

31 § Då ett tillstånd utfärdas första gången ingår underhålls-/verkstadshandboken i underlaget för Luftfartsstyrelsens tillståndsgivning. Ballongflygföretaget skall anmäla förändringar av väsentlig betydelse i verksamheten till Luftfartsstyrelsen.

4 kap. SÄRSKILDA VERKSAMHETSFORMER

Reklamflygning

1 § För att få kasta ner föremål från en ballong skall tillstånd ha inhämtats från Luftfartsstyrelsen.

2 § Högtalarreklam samt annan användning av högtalare från en ballong får förekomma under förutsättning att tillstånd har inhämtats från polismyndigheten på den ort där flygningen skall utföras.

Underskridande av minimiflyghöjd vid VFR-flygning

3 § För att få underskrida minimiflyghöjd enligt BCL-T förutom vid start och landning skall tillstånd ha inhämtats från Luftfartsstyrelsen. Luftfartsstyrelsen anger villkoren för underskridandet.

Fallskärmshoppning

4 § Flygchefen skall fastställa instruktioner för fallskärmshoppning för var och en av företagets ballongtyper som är aktuella för fallskärmshoppning.

5 kap. UNDANTAG

1 § Luftfartsstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 september 2007 då Luftfartsverkets (LFS 2002:20) föreskrifter om ändring i Bestämmelser för Civil Luftfart – Driftbestämmelser (BCL-D 2.4) skall upphöra att gälla.
2. Om det i föreskrifter hänvisas till BCL-D 2.4, förvärvsmässig flygning med bemannad varmluftsballong, tillämpas i stället denna nya författning.

På Luftfartsstyrelsens vägnar

NILS GUNNAR BILLINGER

Christer Ullvetter

LFS 2007:48

Ansökan om tillstånd till luftfart i förvärvssyfte med varmluftsballong

1. Ansökan om tillstånd till förvärvsmässig flygning med varmluftsballong skall ställas till Luftfartsstyrelsen.
2. Ansökan skall delas upp i följande avsnitt:
  - a. allmänna uppgifter
  - b. flygoperativ organisation
  - c. underhållsteknisk organisation
3. Skilda ansökningar kan lämnas som omfattar punkterna a och b respektive a och c.
4. I ansökan skall följande uppgifter och handlingar ingå:
  - a. sökandens namn eller firma/organisationsnummer, postadress, telefon-/telefaxnummer och eventuell e-postadress
  - b. beskrivning av organisation och ledning för den planerade verksamheten samt meritförteckning för företagsledaren, flygchefen och tekniske chefen
  - c. den planerade verksamhetens art och omfattning samt ballongernas typ, version och antal
  - d. den planerade verksamhetens baseringsort och tillgång till lokaler för administrativ, flygoperativ och underhållsteknisk verksamhet samt eventuellt planerade utökningar
  - e. förslag till drifthandbok
  - f. antalet flygbesättningsmedlemmar av olika kategorier
  - g. registreringsbeteckningar för de ballonger som kommer att användas i verksamheten
  - h. försäkringar eller annan motsvarande säkerhet som tecknats för ballongerna.
  - i. underhållshandbok (UHB), verkstadshandbok (VHB)
  - j. antal tekniker i verksamheten
  - k. avtal (i förekommande fall) med utomstående person eller underhållsföretag
  - l. tekniska avtal med underleverantörer.
5. Till ansökan skall bifogas om sökanden är:

enskild person:	personbevis och firmabevis
aktiebolag:	registreringsbevis och avskrift av bolagsordning
handelsbolag:	utdrag ur handelsregister och personbevis för bolagsmän
förening, klubb:	stadgar, protokoll från senaste årsmöte med uppgift om personbevis utvisande nationalitet för styrelsen. Om det är frågan om en ekonomisk förening, utdrag ur föreningsregistret.
6. Personbevis får inte vara äldre än sex månader. Registreringsbevis och registerutdrag skall utvisa förhållandena vid ansökningstillfället.